

Ion COGAN

Cu piciorul... prin București

Bună ziua, Domniilor voastre ! Mi-a fost dor de o nouă escapadă în „capitala” grădinilor și parcurilor bucureștene, astfel că astăzi vom mai zăbovi prin Cișmigiul drag nouă urmând să-l părăsim pe înserat nu înainte însă de a mai trece în revistă monumentele lui, monumente care, la rândul lor, au propria istorie. Totodată ne-am mai aminti (dacă e nevoie) și de pictorii și graficienii care au immortalizat de-a lungul timpului superba grădină. Alături de Rondul Roman pe care l-am vizitat cu puțin timp în urmă (cel inaugurat în 1943) pe aleile Cișmigiului se află statui reprezentative ale unor oameni de cultură cum ar fi publicistul George Pannu (sculptor Gh. Horwath), poetul și publicistul Traian Demetrescu, generalul Theodor Șerbănescu (1839-1901) amândouă aparținând sculptorului Filip Marin. De asemenea, un loc important îl ocupă monumentul „Maicii Smara Gheorghiu” – educatoare a poporului și scriitoare, autor Mihail Onofrei, iar maestrul Ion Jalea este autorul monumentului eroilor francezi pe care îl inaugurează în anul 1920. Se înserează, Domniile voastre! Să trecem, așa, fugar, pe la șahiști și microbiști (rimează doar pe hârtie); din păcate, astăzi am găsit jucători de mâna a doua. Șahiști. Pentru ei, este un eveniment major. Sunt îndârjiți, se „bat” pentru fiecare piesă... Îi urmăresc preț de aproape o jumătate de oră cum încearcă – fără succes – să-și dea „mat” reciproc, fiecare pândind greșeala fatală a celuilalt.

IMPRESIONANT ! Din păcate amândoi au rămas cu aceleași piese pe tablă – Rege și turn, albul, Rege și turn, negrul ! După vreo zece minute nu mă pot abține și le suflu : REMIZĂ...Dar cum am zis ceva mai devreme, partida a durat încă vreo douăzeci de minute și doar atunci și numai atunci, roșii ca racii de efort, au consmțit, în sfârșit ca jocul să se termine „remiză”... Mai e lumină în jur. Crepusculul de câmpie e prelung. Dar „liniștea” partidei de șah la care am fost martor(i) a fost tulburată, nu neapărat de „beligeranții” de la tabla cadrilată, ci de ceilalți... Ceilalți, care într-un vacarm cumplit, vorbind toți odată își închipuie că aici, E BURICUL TÂRGULUI și aici, în „buric” se fac și se desfășoară marile echipe care la final de campionat vor ajunge campioane și vor juca în sferturi, în optimi, bla, bla, bla, chiar prin Cupele europene și, vai ce vis mare! vor cuceri cupele și supercupele mondiale și dacă se poate și dincolo de Terra!!! Să părăsim acest colț... minunat și să ne furișăm pe alea paralelă cu strada Schitu Măgureanu spre locul din care pornea cândva un tunel (azi intrarea în el este astupată). Istoria tunelelor bucureștene e lungă. De când cu dese năvăliri, de la Mircea cel Bătrân la Vlad Țepeș și apoi, aproape toți domnitorii au găsit de cuviință să le lărgească și să le prelungească în funcție de interese. Tunelul la care mă refer din dealul unde Cișmigiul se delimitează de stradă era unul de legătură între Schitul Măgureanului (de care voi mai aminti ceva mai târziu) și Palatul Cretzulescu de lângă Universitatea de muzică de azi, palat în care în zilele noastre se află un sediu al UNESCO. De aici, o ramificație

subtraversa
Calea Victoriei
ducând spre
Biserica
Doamnei și mai
încolo spre
Curtea Veche
prin Lipsani.
O altă rami-
ficație traversa
Cișmigiul,
urmând ca pe
sub Dâmbovița
să ajungă la
mânăstirea

Mihai - Vodă, iar de aici, mergând mai departe pe sub Palatul Cotroceni și Drumul Sării, ieșind undeva în Calea Giurgiului și moșiile Bellu. Cetatea lui Țepeș, aflată în dealul de care am vorbit este și a fost permanent un loc tainic, plin de mister. Aici, lângă intrarea ferecată a tunelului s-au sărutat și încă se mai sărută mii de perechi de îndrăgostiți... Iată, că plimbările noastre pe aleile Cișmigiului dau roade... Ne trezesc amintiri, ne impulsionează în a redescoperi lucruri pe care le credeam pierdute sau intrate în uitare. Mai zăbovim un pic prin Cișmigiul drag nouă, pentru că nu ne putem despărți așa, dintr-odată, de el. Mari personalități române sau străine au fost impresionate de frumusețea grădinii, rămânând pentru totdeauna prieteni adevărați ai Cișmigiului și implicit, Comunei Bucu-rești. Au trecut mai bine de două sute de ani de când Constantin Ipsilanti a poruncit să se „ astupe negreșit acel băltoc adânc și cu noroi foarte mare, ca să nu mai pătimească norodul ce trece pe-acolo nevoie și necazuri și să i se facă mare zăticnire, ci încă fiind acel băltoc plin de putoare nesuferită (...) se pricinuieste vătămarea locuitorilor împreju-rași...” și Grădina își retrăiește o nouă tinerețe. Istoria acestor locuri pe care Domniile voastre au parcurs-o (selectiv) împreună cu mine (fără pretenția de a descrie în amănunt toate evenimentele legate de aceste locuri) este veche. Am trecut mai mult decât în fugă pe lângă luxosul restaurant „Monte Carlo” așa cum nici Buturuga de care cu toții știm cât de populară a fost printre cei care preferau paharului de băutură scumpă paharul mult mai ieftin dar și mai plin cu lapte bătut – kefirul lui Lukianoff – sau țapul cu bere și surata lui mai mare – halba – Buturuga de lângă Pavilionul cu ape minerale care se transforma brusc, peste noapte, la sfârșit de săptămână, într-un izvor nesecat de muzică de fanfară cu un repertoriu variat, a fost loc de desfătare a țăncilor diferitelor epoci care se delectau la rându-le, cu prăjituri cu moț enorm de frișcă, înghețate de fistic, de alune, bomboabe aduse tocmai de la „Zamfirescu” sau pur și simplu renumita bragă rece ca gheața.

„Așii” din mânăca destinului au fost darnici pentru evoluția parcului bucureștean. Arhitectul Meyer știa ce face când a aliniat peluza principală a Grădinii având ca punct de reper Biserica Schitu Măgureanu; ctitorită de Constantin vel logofătul Văcărescu și cu hramul Maicii Domnului și Sf. Visarion, a fost terminată de Mihai vel vistiernicul Cantacuzino – ginerele ctitorului, prin anul 1764, în zilele lui Constantin Vodă Racoviță. După ce în 1881 a fost dărâmată, a fost reclădită în 1884. Biserica este și astăzi una din cele mai frumoase din București. (Pisania are data de 5 oct.1756). De-a lungul vremii, alte și alte surprize au adus Grădinii Cișmigiului faima de necontestat pe care o are și în prezent : la sfârșitul secolului XIX publicistul Nae Basarabescu a înființat primele chioșcuri de ziare, care din fericire mai există și azi; tot pe final de secol XIX (19 septembrie 1896), cu ocazia inaugurării primului velodrom, se anunța cu mare tam-tam că „ la orele 3 p.m. velocipediștii din Capitală vor pleca din Grădina Cișmigiului, cu muzica în frunte”; cap de afiș sunt în 1909 „bătăile cu pumnii” (a se citi BOX) spre marea mirare a unor gură cască - aceștia nu pricepeau de ce „beligeranții” au mânuși!... punerea în funcțiune a cântarului (tot pe la începutul secolului XX) care chiar dacă în decursul timpului și-a schimbat de mai multe ori locul, este o curiozitate, pentru că aparatul este și azi pe „metereze” arătând greutatea reală celui care-i „gădilă” mecanismul cu o sumă modică... și altele, și altele...

...”Aurul roșu al amurgului poleia frunzele ce foșneau nostalgic, oglindindu-se în geamurile sclipitoare și murmurau parcă înfiorate de această duioasă despărțire, cel mai trist „bun rămas”!” (Grigore Băjenaru - Cișmigiul & Comp.)

Închei acum, Domniile voastre, cu acest citat dintr-una din cărțile de suflet ale tinereții mele, urmând ca la viitoarea noastră întâlnire să ne însoțim binedispuși și cu sete de noi „aventuri” prin iubitul nostru oraș...capitalist !